

Heger niečím posilnený, zahral na kamery poriadneho drsňáka! Premiér občanom a eurokomisii odkázal, že nožičkami v Bruseli šúchať nebudeme a ak nebude po našom, elektrinu znárodníme (VIDEO)

- CZ24 News | 1. října 2022

SLOVENSKO: Ministri EÚ dosiahli dohodu o návrhoch Európskej komisie, ktoré by mohli pomôcť získať vyše 140 miliárd eur na pomoc ľuďom a podnikom postihnutých krízou. Začiatkom týždňa skupina 15 členských krajín EÚ, vrátane Slovenska, vyzvala eurokomisiu, aby čo najskôr navrhla strop veľkoobchodných cien plynu s cieľom pomôcť domácnostiam a podnikom, ktoré bojujú s vysokými cenami energií.

Ministri členských krajín EÚ zodpovedných za energetiku v piatok na mimoriadnom zasadnutí v Bruseli prijali balík opatrení na upokojenie energetickej krízy, vrátane zdanenia nadmerných ziskov spoločností vyrábajúcich fosílnu palivá, ale dohoda o zastropovaní cien plynu zostala mimo stola.

Ministri EÚ dosiahli dohodu o návrhoch Európskej komisie, ktoré by mohli pomôcť získať vyše 140 miliárd eur na pomoc ľuďom a podnikom postihnutých krízou.

Opatrenia zahŕňajú daň z neočakávaných nadmerných ziskov spoločností vyrábajúcich alebo rafinujúcich ropu, plyn a uhlie. Ďalšími dvoma hlavnými prvkami plánu sú dočasný strop tržieb nízkonákladových výrobcov elektriny, čo sa týka veterných, solárnych a jadrových spoločností, ako aj povinnosť pre 27 členských krajín eurobloku znížiť spotrebu elektriny aspoň o 5 % počas špičky.

Text, na ktorom sa dohodli ministri, by mal byť prijatý na budúci týždeň a nadobudnúť účinnosť čo najskôr.

„Toto je len prvá časť skladačky a okamžitá záplata,“ opísal podľa AP situáciu český minister priemyslu a obchodu Jozef Síkela, ktorý rokovaniu v Bruseli predsedal. Síkela zdôraznil, že balík protikrizových opatrení sa pri tomto „nesmie zastaviť“, lebo EÚ je v energetickej vojne s Ruskom a zima sa blíži a preto treba konať hneď teraz, a nie o týždeň alebo o mesiac.

Začiatkom týždňa skupina 15 členských krajín EÚ, vrátane Slovenska, vyzvala eurokomisiu, aby čo najskôr navrhla strop veľkoobchodných cien plynu s cieľom pomôcť domácnostiam a podnikom, ktoré bojujú s vysokými cenami energií.

Ministri o tomto návrhu diskutujú na piatkovom stretnutí, ale podľa AP nedošlo k jednomyselnej podpore, pričom uvedený návrh blokuje najmä Nemecko.

Európska komisia vo štvrtok vo svojej analýze varovala, že takýto strop by mohol oslabiť schopnosť EÚ zaistiť dostatok dodávok plynu na svetovom trhu. Komisia je však prístupná myšlienke zavedenia cenového stropu pre ruský plyn s cieľom zmierniť dopad krízy a zároveň vyjednávať o nižšej cene plynu s ostatnými dodávateľmi.

Heger chce odkúpiť elektrinu späť

Na dohodu v Bruseli reagoval v piatok poobede aj premiér Eduard Heger. Opatrenia na riešenie vysokých cien energií prijaté na úrovni ministrov krajín EÚ zodpovedných za energetiku Slovensku nepomôžu, a preto sme boli proti ich prijatiu. Pokiaľ EÚ Slovensku nepomôže uvoľnením nevyužitých eurofondov na dotovanie cien energií, prípadne sa ostatné štáty so Slovenskom dobrovoľne nepodelia s mimoriadnym zdanením energií, štát znárodní vyrobenú elektrinu.

Vyhlásil, že Brusel by mal zdaňovať aj obchodníkov, ktorí už slovenskú elektrinu nakúpili, ak nie, tak bude v hre aj znárodnenie elektriny pre Slovensko. **„Nešúchame nožičkami v Bruseli,“** reaguje Heger.

„Toto riešenie nie je solidárne so všetkými európskymi krajinami,“ komentoval Heger závery stretnutia ministrov. Pripomenul, že Slovensko je jedna z najpriemyselnejších krajín EÚ a zároveň máme spomedzi krajín EÚ aj najväčší podiel výdavkov domácností na energie.

Heger dodal, že v hre je ešte možnosť dobrovoľného prerozdelenia zdanenia mimoriadnych ziskov energetických spoločností, ktoré prijaté opatrenie na úrovni EÚ umožňuje. Keďže elektrinu zo Slovenska kupujú najmä české a nemecké firmy, kontaktoval nemeckého kancelára Olafa Scholza a plánuje osloviť aj českého predsedu vlády Petra Fialu. Slovensku by podľa Hegera pomohlo aj uvoľnenie nevyčerpaných eurofondov na dotovanie cien energií. To však musí schváliť Európska komisia. Odhadol, že balík financií z tohto zdroja by mohol dosiahnuť tri až štyri miliardy eur.

Heger tiež oznámil, že od zahraničných obchodníkov by elektrinu odkúpil späť za cenu, za ktorú ju na od slovenských výrobcov nakúpili. **„Máme pripravený plán B. To znamená, že elektrina, ktorá sa na Slovensku vyrobí, nepôjde do tých krajín, ktoré ju majú kúpenú, ale dáme ju našim občanom a našim firmám,“** povedal Heger.

Pozrite si celú tlačovku premiéra Eduarda Hegera:

Obchodníkom, ktorí majú dodávky elektriny na budúci rok od Slovenských elektrární (SE) odkúpené chce premiér zaplatiť cenu, za ktorú elektrinu kúpili. Na rozdiel od SE je premiér presvedčený, že predpisy EU takéto zásahy štátu umožňujú. SE už pri schvaľovaní novely zákona o energetike upozornili, že v takom prípade by museli pre svojich zmluvných odberateľov zabezpečiť elektrinu z iných zdrojov, čo povedie ku krachu spoločnosti.

Zatiaľ je otázne, koľko peňazí nové dane Slovensku prinesú. Tajomník ministerstva financií Marcel Klimek hovorí, že podľa ich prepočtov, by sme zo zdanenia elektriny získali len menej ako promile, teda 115 miliónov.

„Podľa iných mechanizmov rozdeľovania, ktoré chceme dosiahnuť, by Slovensko malo dostať o nulu naviac, teda 1,5 miliardy. To je veľký rozdiel. Naše intervencie k Európskej komisii smerujú práve týmto smerom. Teda napraviť mechanizmus prerozdelenia a urobiť ho spravodlivejší pre Slovensko. Alebo vytvoriť priestor na lokálne mechanizmy, ktoré by ho doplnili,“ povedal Klimek v rozhovore pre Pravdu.

Zo zdanenia rafinérií a fosílnych palív by štát čisto teoreticky mohol vyzbierať od 200 miliónov po 1 miliardu eur.

Klimek povedal aj to, že v súčasnosti vláda hľadá ešte 5 miliárd eur na kompenzácie pre firmy, verejný sektor či domácnosti.

Minister Hirman: Nie sme spokojní

Slovensko však stále presadzuje scenár zastropovania veľkoobchodných cien plynu, na čom sa ministri zatiaľ nedohodli. Stanovisko ministra hospodárstva SR Karla Hirmana zachytil spravodajca TASR v Bruseli.

Hirman priznal, že bol proti balíku, ktorý pre ministrov pripravila Európska komisia – daň z nadmerných ziskov spoločností vyrábajúcich a rafinujúcich ropu, plyn a uhlie; dočasný strop tržieb nízkonákladových výrobcov elektriny a povinnosť pre členov EÚ znížiť spotrebu elektriny aspoň o 5 % počas špičky.

Podľa jeho slov je to nedostatočný návrh z pohľadu Slovenska, a hoci tam došlo k určitým nápravám vďaka úsiliu českého predsedníctva v Rade EÚ, schválené opatrenia podľa neho **„neriešia naše problémy“**.

„Tie opatrenia kladú nástroje na riešenie krízy na národné štáty,“ uviedol. Víta návrhy na zľahčenie procedúry schvaľovania štátnej pomoci, ale celkovo návrh eurokomisie nerieši spoločný celoeurópsky problém s „cunami“ vysokých cien energií.

Komisia tvrdí, že jej návrhy pomôžu získať vyše 140 miliárd eur na pomoc ľuďom a podnikom postihnutým krízou. Túto sumu v piatok niektoré médiá upravili na 112 alebo 114 miliárd eur, ako však upozornil Hirman, ministri tieto čísla nevideli podporené konkrétnou analýzou, a preto diskusia o presnej sume nemá zmysel.

„Veľa mojich kolegov obmedzilo vystúpenia k prvému bodu s tým, že bolo vidieť, že nemá zmysel o tom diskutovať. Aj keď to podporili, tak s vedomím, že toto nie je to pravé riešenie pre všetkých, ktoré nám reálne pomôže v najbližšej dobe súčasnú situáciu stabilizovať,“ opísal minister.

Podľa neho riešením je druhý návrh o zastropovaní cien plynu, na ktorý sa zameral od príchodu do Bruselu. **„To reálne rieši náš problém, rieši ho rýchlo, lebo ho musíme riešiť rýchlo, a má praktickú stránku obchodnú, finančnú a administratívnu. Netreba nové eurofondy, môžeme to urobiť rýchlo s pozitívnym dosahom na celý trh,“** uviedol Hirman aj s odkazom na spoločný postoj 15 členských krajín EÚ pre tento návrh.

Upozornil, že zásadnú výhradu zachytil od maďarského ministra, lebo Maďarsko sa bojí, že to ohrozí dodávky ruského plynu pre krajinu. Nepotvrdil však správy tlačových agentúr, že proti návrhu 15 krajín bolo najmä Nemecko.

„Objektívne povedané, nemáme zatiaľ riešenie, s ktorým by som bol spokojný, ale diskusia nabrala praktickejšiu smer a riešenie je bližšie k realite, ako bolo doteraz, a k porozumeniu majú bližšie aj členské štáty a eurokomisia,“ skonštatoval. Dodal, že najbližšie dni bude priestor pracovať na konkrétnych opatreniach, ktoré majú z praktického hľadiska bližšie k realite, sú rýchlejšie aplikovateľné a s pozitívnym dosahom **„na nás všetkých“**.

Hirman zároveň upozornil, že návrh, o ktorom sa na Slovensku hovorilo, že by došlo k znárodneniu výroby elektriny, je iba „krajné riešenie“, ktoré zatiaľ netreba použiť. Lebo sú stále možnosti na rokovania s európskymi partnermi, ktoré sú výhodnejšie ako tento scenár a neznamenajú rozbíjanie spoločného európskeho trhu.